

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

De S. Iuuenali episcopo Narnie[n]si.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

& virgo Antonina vocem hanc, tanquam ex vno ore prolatam, ediderunt: Non tales cruciatus isti tui, miser Feste, qui nos adducere possint, vt dijs istis vanis sacrificemus, in quibus vis nulla inest. At Præses: Amborum, inquit, summas manus abscindite. Illi verò generosi milites Christi manus extendentes, dixerunt: Antea nos tibi, scelerate & fœdissime homo, diximus, nullis tuis artibus fieri posse, vt piæ nostræ cogitationes expugnentur. Quamobrem fac quicquid vis.

Prolato igitur gladio, milites extremas manus amborum absciderunt. Illi verò factum non sentientes, diuinam gloriam concinebant, & ad Præsidentem conuersi: Sequissimè, inquit, & sceleratissime Feste, neque sic cruciatus, quos tibi nobis inferre libuit, sentimus. Te verò Deus ipse celeriter ad inferos detrudet, ineuitabilibus supplicijs puniendum. Tunc ira percitus Festus, quòd se contumeliosis verbis appellari audiisset, iussit profundam foueam parari, & ait: Suspendantur isti, & tandiù verberentur, quoad supplicium sentiant. Quinetiam foueam ingenti pyra compleri iussit, vt sancti illi martyres in ea comburentur. Illi verò cum verberarentur, neque id sentirent, sed Dei gloriam celebrarent, iussit iniquus Præses faces accensas eorum lateribus admoueri. Tunc Alexander & Antonina voce magna clamabant: Nos, miser Feste, propter Christi pietatem hæc patimur, futurum credentes, vt post mortem nostram ab ipso mercedem recipiamus: te verò Deus celeriter perdet, quòd eius seruos ita crucias.

Furore percitus Festus: Accendite, inquit, in fouea pyram vehementissimè, vt isti celeriter in illam conijciantur. Fecerunt milites, quod iussu fuerant, & Festo id factum retulerunt. Tum ille immisericors Præses iussit militibus martyres ipsos pice illinire, & in pyram conijcere. Fecerunt ipsi quod Præses iusserat, & Alexandrum & Antoninam illuc coniecerunt. Iussit autè Præses & aridam picem supra pyram imponi, vt illi omnino comburentur, atq; vt ipsorum etiam ossa in cinerem redigi possent. Iussit deinde foueam ipsam obrui, dicens: Ne mulierculæ istorum ossa colligere possint, sicut mos est Christianis hominibus facere. Cum igitur Festus in ignem illos coniecisset, & foueam obruisset, rediit in domum suam: qui non ampliùs cibum aut potum sumpsit, sed mutus remansit. Spiritus enim malignus per angelos immisissus, vsque ad septimum diem eum cruciauit. Itaque post septem dies vehementissimis cruciatibus detentus, animam efflauit. Quo sepulcro, persecutio sedata est.

Martyrium autem compleuerunt sancti martyres Alexander & Antonina V. Nonas Maij, hora nona, die sabbato, regnante Domino nostro Iesu Christo: Cui sit gloria in secula seculorum, Amen.

VITA BREVIS S. IUVENALIS EPISCOPI NARNIENSIS ET CONFESSORIS, VT HABETVR IN MS. codice, sed pbraſim mutauit F. Laur. Surius.

SANCTVS Iuuenalis arte medicus, dignitate presbyter fuit. Venit autem ex * Africa Romam ad illustrem quandam matronam, Philadelphiam nomine, quæ cum recepit in domum suam: cumq; didicisset eum virum sanctum, misit Narniam viros prudentes, qui explorarent, num illic essent homines Christiana religione initiati. Vbi autem percepit esse ibi Christianos etiam nobiles vtriusq; sexus, communicato cum illis consilio, sanctum Iuuenalem eius vrbs Episcopum curauit consecrandum. Ea fretus functione Iuuenalis, luculentis verbis palàm hortabatur ciues Narniensis, vt reiectis idolis, Christum sibi colendum sumerët: conditoque oratorio in honorem sancti Valentini Episcopi & martyris, sacrosancta illic peragebat mysteria, plurimosque conuertit ad Dominum & baptizauit.

Cum aliquando Ligures & Carporum familia multas oppugnarent vrbes, etiam Narniam obsidione vexarunt, quinto anno ordinationis S. Iuuenalis. At ille cum Christianis per muri circuitum ita psallebat: Fiant Domine viæ impiorum tenebræ & lubricum, & angelus tuus persequatur eos. Veniat illis saqueus, quem ignorant, & captio, quam occultauerunt, apprehendat eos. Et ecce repente nocte intempesta intonuit de cælo Dominus, & misit sagittas suas, & dissipauit eos: fulgura multiplicauit, & conturbauit eos, idque adeo, vt hostibus in fugam versis, vrbs liberata sit. Tum verò sanctus Episcopus in dicto ieiunio, diuina mysteria celebrauit.

Solebat vir sanctus habitare apud portam superiorem in turri quadam muro coherenti. In ea hodieque perdurat lectus eius, in quo somnum capiebat. Erat verò illi calix crystallinus, ex quo multi bibentes, sanati sunt à diuersis languoribus: & is quoque vsque in præsens illic asseruatur. Post annos septem in episcopatu exactos, spiritum Domino reddidit, sepultusque est ad portam superiorem via Flaminia. Quandoque vir Dei de seipso retulit, admonitum se in visione fuisse, vt pro nauigantibus deprecaretur, quod etiam fecit. Nauigabant verò trecenti viri in naui multis opibus onusta, qui ex Oriente venientes, ad portum quandam contendebant. Cumque tranquillo vterentur mari, media die extitit atra nox, saeuierunt venti, procellæ infumuerunt, parum à submersione abfuit naus, spes omnis viuendi erepta est. Mox illis apparuit angelus in effigie Iuuenalis Episcopi, stans super aquas. Illi autem viso eo exclamârunt: Si vir Dei es, libera nos. Orauit ergo manibus extensis, & naus ad portum opatum appulsa est. Rogabant verò, quisnam esset. Er ille: Sum, inquit, Iuuenalis Narniensis Episcopus. Gratiâs agatis Deo, qui liberauit vos. & hæc dicens, abscessit ab eis non parum admirantibus, Deumque collaudantibus. Postea cum sua negocia expediuissent, quadraginta viros cum magnis muneribus miserunt ad eum, qui intra biduum longissima maris spatia emensi, cum Narniam ingressi essent, compererunt illum obiisse diei suum. Accesserunt itaque ad sepulcrum eius, eoque tacto vnus ex eis quartana febre laborans, sanatus est: datis autem muneribus venerabili viro Maximino successori eius, rogârunt vt templum ei conderet. quod & factum est.

Abit in ca-
los.

Miraculū.

Aliud mira-
culum ad se-
pulturū eius.

MARTYRIVM SANCTÆ VIRGINIS ET MARTYRIS PELAGIÆ TARSENSIS, EX SI- meone Metaphrasæ.

4. Maij.

Clino Epi-
scopus mul-
tos in fide
confirmat.

V M esset nuper à Diocletiano Imperatore per totum orbem terrarum Christianorū persecutio renouata, multi, ac ferè innumerabiles viri furorem Imperatoris extimescentes, ad montes ipsos aufugerunt. Verum qui erant in fide stabiliores, & Deum magis, quam homines metuebant, permanserunt in sanctis ecclesijs, Deum ipsum precantes, vt certamen pro Christo subeuntes victores fierent.

Eo tempore beatus & religiosus Episcopus, qui Clino dicebatur, baptizabat multos, ac singulos, qui supernæ vocationis brauium persequi volebant, hortationibus suis magis magisque excitabat. Eius autem fama per totum

Orientem celebrabatur. Postea & Tarsum urbem Ciliciæ, Episcopus ille se contulit, in qua vrbe multos baptizauit. Tertio autem die post beati eius viri in eam urbem aduentum, audiuit Imperator quicquid Episcopus ille faciebat, quodque multos à dijs ipsius auertens, proprio Deo adiungebat. Itaque vrbe portas claudi iussit, & eum virum comprehendit. Beatus verò Episcopus Clino, diuina reuelatione admonitus, exijt ex vrbe illa, nemine ipsum vidente. Cumque per totam urbem quæsitus, non inuentus fuisset, iratus Imperator omnibus illis, quos Episcopus Clino baptizauerat, iussit eos in carcere concludi. Erant enim multi, quos Dominus singulatim acceperat.

Virgo autem quadam nomine Pelagia, Dei timore admodum excellens, cuius pulchritudinem pro dignitate explicare non possumus, cum in ea vrbe habitaret, quæ supra dicta est, audiuit de Episcopi fuga, & ipsum videre cupijt. Eius virginis pulchritudinem & decoram speciem cum Diocletiani filius audiuisset, misit procuratores suos & multos milites, qui virgini persuaderent, vt se illi in matrimonium collocaret. Beata verò Pelagia, cum se Christi signo muniuisset, eos à se repellens: Desponsata, inquit, ego sum Dei filio. Rediêrunt illi, & quæ audierant, Imperatoris filio retulerunt: qui maximum furorem in eam concepit, sed tunc quidem tacuit, iracundiam in aliud tempus referuans. Sancta verò Pelagia ad matrem ingressa: Volo, inquit, mater, nutricem meam visere: illam enim iam diu non vidi. Nimirum volebat sancta illa virgo per nutricis occasionem, ad Episcopum illum diuinum hominem accedere. Audierat enim à quibusdam, quo loco ille tunc viueret.

At eius mater prauis dæmonis instinctu non cōcessit, quod filia petierat: sed omni-
no

S. Pelagia
recusat con-
iugium filij
Imperato-
ris.